

Novosti vezane uz proširenu primjenu Kolektivnog ugovora za djelatnost trgovine

Ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike donio je Odluku o proširenju primjene Kolektivnoga ugovora za djelatnost trgovine (Nar. nov., br. 126/24; u nastavku: Odluka) kojom se proširuje primjena Kolektivnog ugovora za djelatnost trgovine (Nar. nov., br. 117/24; u nastavku: Kolektivni ugovor) na sve poslodavce i radnike u Republici Hrvatskoj u djelatnosti iz čl. 3. Kolektivnog ugovora.

Ugovor se primjenjuje na sve fizičke i pravne osobe (poslodavce) koji se bave trgovinom kao gospodarskom djelatnošću, upisane u sudski i druge registre, razvrstano po Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, za područje:

G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala
Odjeljci:	
G 45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima i popravak motornih vozila
G 46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima
G 47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima.

Prilikom proširenja, Ugovor će se primjenjivati na sve poslodavce koji obavljaju djelatnosti iz stavka 1. ovog članka, osim na poslodavce koje obavljaju djelatnosti iz područja G i to:

Razred 45.20	Održavanje i popravak motornih vozila (ako se obavlja kao glavna djelatnost)
Razred 47.73	Ljekarne
Razred 47.74	Trgovina na malo medicinskim pripravcima i ortopedskim pomagalicama u specijaliziranim prodavaonicama – isključivo se odnosi na specijalizirane prodavaonice za promet na malo lijekovima (koje imaju uredno riješen status i ishodu dozvolu u skladu s važećim propisima).

Kolektivni ugovor primjenjuje se na sve radnike zaposlene kod poslodavaca koji obavljaju djelatnosti prema članku 3. Kolektivnog ugovora. Ovo uključuje sve radnike, bez obzira na njihovu nacionalnost, vrstu ugovora o radu (na određeno ili neodređeno vrijeme), ili vrstu radnog vremena (puno ili nepuno).

Trajanje Kolektivnog ugovora

Kolektivni ugovor ima vremensko trajanje od tri godine, počevši od dana stupanja na snagu, tj. do 1. studenog 2027. godine.

Ističemo neke odredbe ugovora koje će potencijalno biti zanimljive poslodavcima iz razloga što izričito propisuju obvezu njihovog postupanja.

Odredbe o odmorima i dopustima

Članak 16. propisuje institut dodatnog odmora (stanke) za radnika koji radi duže od osam sati dnevno čije se trajanje određuje u dogovoru sa poslodavcem sukladno mogućnostima procesa rada.

Kolektivni ugovor navodi da punoljetni radnik koji radi na sezonskim poslovima ima pravo na dnevni odmor od najmanje 10 sati neprekidno, što predstavlja dva sata više dnevnog odmora u odnosu na odredbe Zakona o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23, u daljnjem tekstu: Zakon o radu) koji propisuje 8 sati.

Godišnji odmor radnika za svaku kalendarsku godinu mora trajati najmanje 4 tjedna. Ako je radno vrijeme raspoređeno u pet dana u tjednu, najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora iznosi dvadeset radnih dana, a ako je radno vrijeme raspoređeno na šest radnih dana tjedno, najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora iznosi dvadeset i četiri radna dana.

Dva dana godišnjeg odmora radnik može koristiti kada on to želi s tim da je dužan obavijestiti poslodavca najkasnije tri dana prije namjeravanog korištenja, osim ako posebno opravdani razlozi na strani poslodavca to onemogućuju, dok Zakon o radu propisuje jedan dan godišnjeg odmora za predmetnu situaciju.

Neplaćeni dopust se Kolektivnim ugovorom izričito numerira tako da se radniku može odobriti neplaćeni dopust do 30 dana u slučajevima njege člana obitelji, liječenja na vlastiti trošak, obrazovanja, usavršavanja, specijalizacije na vlastiti trošak te u drugim opravdanim slučajevima.

Plaća i dodaci na plaću

Kolektivni ugovor također propisuje osnove i mjerila za isplatu plaće, pritom definirajući pojmove normalnog učinka, normalne uvjete rada, te samu složenost poslova radnog mjesta.

Važno je istaknuti odredbe o razvrstavanju poslova u grupe složenosti i platne razrede. Poslovi se razvrstavaju u platne razrede te se vrednuju na osnovi složenosti poslova i uobičajenih uvjeta rada na tim poslovima. Sva radna mjesta razvrstavaju se u najmanje četiri (4) grupe složenosti poslova s iznosima najnižih bruto plaća bez dodatka navedenih u tablici.

Platni razredi u kolektivnom ugovoru za djelatnost trgovine 2024.

Grupa složenosti	Složenost poslova	Najniža bruto plaća bez dodatka u EUR
I.	JEDNOSTAVAN RUTINSKI RAD I MANJE SLOŽENI POSLOVI I ZADACI	840,00
II.	SREDNJE SLOŽENI POSLOVI I ZADACI UZ POTREBNE KONZULTACIJE	860,00
III.	SREDNJE SLOŽENI POSLOVI I ZADACI	965,00
IV.	SLOŽENIJI POSLOVI I ZADACI KOJI ZAHTIJEVAJU VEĆU SAMOSTALNOST I KREATIVNOST	1.090,00

U slučaju da kod pojedinog mikro poslodavca koji zapošljava manje od deset (10) radnika zbog malog broja radnih mjesta razvrstavanje u 4 grupe složenosti nije primjenjivo, poslovi će biti razvrstani u najmanje dvije grupe složenosti poslova, a kako slijedi:

Platni razredi za mikro poslodavce u kolektivnom ugovoru za djelatnost trgovine 2024.

Grupa složenosti	Složenost poslova	Najniža bruto plaća bez dodataka u EUR
I.	JEDNOSTAVAN RUTINSKI RAD I MANJE SLOŽENI POSLOVI I ZADACI	840,00
II.	SREDNJE SLOŽENI POSLOVI I ZADACI	965,00

Poslodavac može propisati internim aktima, pravilnikom o radu i sistematizacijom poslova ili ugovoriti kućnim kolektivnim ugovorom veće iznose najniže osnovne bruto plaće bez dodataka za radna mjesta kod Poslodavca.

Kolektivni ugovor u 32. članku propisuje mogućnost isplate plaće dva puta mjesečno, pri čemu prvi dio plaće ne može iznositi manje od 50 posto pripadajuće mjesečne osnovne bruto plaće radnika i isplaćuje se najkasnije posljednjeg dana u mjesecu za koji se vrši isplata, drugi dio plaće poslodavac je obvezan isplatiti najkasnije petnaestog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Nadalje, propisuje se i minimalna plaća za pripravnika, tj. radnika na pripravničkom stažu koja ne može biti niža od 70 posto osnovne plaće pripadajućeg radnog mjesta.

Ističemo i odredbe koje izričito propisuju minimalne iznose, vremenske rokove i pretpostavke za isplatu prigodnih nagrada.

Materijalna i ostala prava radnika

Posebno ističemo Glave VII. i VIII. kojom se detaljno uređuju materijalna i ostala prava radnika i to specifično u pogledu: troška prijevoza; dnevnice; naknade za odvojeni život; upotrebe privatnog automobila u službene svrhe; novčane potpore jubilarne nagrade; otpremnine za umirovljenje; premještaja; novčane pomoći djeci smrtno stradalih radnika i naknade zbog pretrpljenog straha.

Sindikati

Glava IX. propisuje djelovanje i uvjete za rad sindikata, s posebnim naglaskom na Sindikat trgovine Hrvatske.